T089 ATĐ 1 (25) Luận A Tỳ Đạt Ma Pháp Uẩn Túc Q5-Thần Túc

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 407

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC
QUYEÅN 5
Phaåm 8: THAÀN TUÙC, Phaàn 2

3. Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc, thì Taâm laø sao, Tam-ma-ñòa laø sao, Thaéng laø sao, Thaéng haïnh laø sao...? Sao goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc? Taâm, nghóa laø y vaøo phaùp thieän taïo neân söï xuaát gia vaø bieát lìa boû maø khôûi taâm yù thöùc, ñoù goïi laø Caàn. Tam-ma-ñòa, nghóa laø do taâm cao ñoä maø khôûi leân caùc taâm truï ñeàu truï, truï gaàn, an truï, taâm khoâng phaân taùn, khoâng loaïn ñoäng, ngaên giöõ, kieàm cheá, coù tính chaát cuûa taâm chuyeân chuù moät caûnh, thì goïi laø Tam-ma-ñòa. Thaéng, nghóa laø khôûi taâm cao ñoä ñoái vôùi taùm chi Thaùnh ñaïo, ñoù laø Thaéng. Thaéng haïnh, nghóa laø coù vò Bí-soâ döïa vaøo taâm quaù khöù ñaõ ñöôïc Tam-ma-ñòa thì goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu döõ chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích, roäng noùi cho ñeán quyeát yù muoán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ beàn bæ truï maõi, cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, cho neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chuùng laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Nhö y vaøo taâm cuûa quaù khöù, maø döïa vaøo hieän taïi hay vò lai, thieän hay baát thieän-voâ kyù, coù lieân heä ñeán caùc coõi Duïc, coõi Saéc, Voâ saéc, vieäc hoïc, voâ hoïc hay phi hoïc phi voâ hoïc, vieäc ñaõ ñoaïn kieán, ñoaïn tu vaø khoâng phaûi ñoaïn taâm... Roäng noùi cuõng nhö theá. Laïi coù Bí-soâ ñoái vôùi caùc phaùp thieän maø laïi coù taâm quaù thaáp keùm yeáu ôùt. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân coù taâm quaù thaáp keùm yeáu ôùt ñoái vôùi caùc phaùp thieän, ñuùng lyù ra ñoái vôùi caùc phaùp thieän thì ta khoâng neân coù taâm quaù thaáp keùm yeáu ôùt. Do ngöôøi naøy coù taâm löïc taêng cao neân

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 408

ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát yù muoán ñoaïn tröø taát caû caùc phaùp aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân khôûi leân loøng ham thích..., roäng noùi cho ñeán vieäc muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh seõ beàn bæ truï maõi cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy coù duïc hoaëc caàn hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû..., cho neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma- ñòa ñaõ noùi ôû tröôùc, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi leân taâm aùc. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân khôûi leân taâm aùc, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø taâm döõ chaúng toát laønh. Ngöôøi naøy do coù taâm löïc cao ñoä neân ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát yù muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh neân khôûi loøng ham thích, roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ luoân beàn bæ truï maõi cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû..., cho neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi leân tham saân si cuøng ñi chung vôùi taâm döõ. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân khôûi sinh tham saân si cuøng ñi chung vôùi taâm döõ, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø tham saân si cuøng ñi vôùi taâm döõ maø phaûi tu taäp khoâng tham, khoâng saân, khoâng si vaø taâm toát laønh. Ngöôøi naøy do taâm löïc cao ñoä neân ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán ñoaïn tröø taát caû caùc phaùp aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân phaùt khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi vieäc chaúng töø boû tham - saân - si vaø taâm döõ. Ngöôøi naøy nghó: Nay ta khoâng theå naøo chaúng töø boû tham - saân - si vaø taâm döõ, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø vieäc chaúng töø boû tham - saân - si vaø taâm döõ maø lo tu taäp vieäc lìa boû tham - saân - si vaø taâm toát laønh. Do ngöôøi naøy coù taâm löïc taêng cao neân ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn vì muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân khôûi leân loøng ham thích. Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh

roài seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caùc thöù nhö caàn- tín... cho ñeán xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu Thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ, ñoái vôùi caùc phaùp thieän sinh taâm khoâng heà yeáu ôùt keùm coûi, töùc laø raát maïnh

meõ. Ngöôøi naøy nghó: Ñoái vôùi caùc phaùp thieän ta coù taâm raát maïnh meõ, nhö theá thaät raát ñuùng lyù. Ngöôøi naøy do ñoù coù taâm löïc cao ñoä neân coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài vì quyeát yù muoán tröø boû taát caû ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân khôûi söï ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán taát caû caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài thì seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caùc thöù nhö caàn- tín... cho ñeán xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Taâm Tam- ma-ñòa Thaéng haïnh Thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi leân taâm thieän. Ngöôøi naøy nghó: Nay ta khôûi leân taâm thieän, thaät raát ñuùng lyùù. Ngöôøi naøy do ñoù, coù taâm löïc taêng leân cao ñoä neân coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu döõ chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán quyeát yù muoán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán gìn giöõ taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caùc thöù nhö caàn- tín..., cho ñeán xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi khoâng tham, khoâng saân, khoâng si cuøng ñi vôùi taâm thieän. Ngöôøi naøy nghó: Nay ta sinh khôûi khoâng tham, khoâng saân, khoâng si cuøng ñi vôùi taâm thieän, thaät raát ñuùng lyùù. Ngöôøi naøy do ñoù coù taâm löïc taêng cao ñoä neân coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi ñoù ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán ñoaïn döùt taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì quyeát yù muoán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài thì seõ beàn bæ truï maõi... cho ñeán giöõ gìn taâm... Ngöôøi naøy vì coù Duïc hoaëc caùc thöù khaùc nhö caàn, tín... cho ñeán xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø caùi Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, thì goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi leân vieäc töø boû tham saân si vaø laïi coù taâm thieän. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khôûi leân taâm thieän vaø lìa boû tham saân si

thì thaät laø raát ñuùng lyùù. Do ngöôøi naøy coù taâm löïc taêng leân cao ñoä neân coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Taâm Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Taâm Tam-ma-ñòa roài thì quyeát yù muoán ñoaïn döùt taát caû caùc phaùp aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caùc thöù nhö caàn - tín..., cho ñeán xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Taâm Tam-ma- ñòa ñaõ noùi töø tröôùc, goïi chung laø Taâm Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Taát caû Taâm Tam-ma-ñòa ñeàu töø taâm maø khôûi leân, ñoù laø choã tuï taäp cuûa taâm, laø chuûng loaïi cuûa taâm, laø choã sinh ra taâm. Cho neân goïi laø Taâm

Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaàn tuùc. 4. Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc thì quaùn laø sao? Tam-ma-ñòa laø sao? Thaéng laø sao? Thaéng haïi laø sao? Sao goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc? Quaùn, nghóa laø y vaøo phaùp thieän taïo neân do söï xuaát gia vaø bieát töø boû xa lìa maø khôûi leân. Ñoái vôùi phaùp tuyeån choïn (tuyeån choïn caùi ñuùng nhaát) thì raát tuyeån choïn, tuyeån choïn roát raùo cuøng cöïc, hieåu roõ, hieåu taát caû, hieåu gaàn, thoâng suoát moïi leõ aån kín, xeùt bieát saùng suoát, trí saùng suoát bieát roõ taát caû Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø Quaùn. Tam-ma-ñòa, nghóa laø khôûi quaùn taêng leân cao ñoä, caùc taâm truï ñeàu truï vaøo, truï gaàn, an truï, khoâng phaân taùn, khoâng loaïn ñoäng, luoân yeân nghó, laø tính chaát cuûa taâm chuyeân chuù vaøo moät caûnh, thì goïi laø Tam-ma- ñòa. Thaéng, quaùn cao ñoä khôûi leân ñoái vôùi taùm chi Thaùnh ñaïo, ñoù goïi laø Thaéng. Thaéng haïnh, nghóa laø coù vò Bí-soâ y vaøo quaùn thôøi quaù khöù ñaõ ñöôïc Tam-ma-ñòa, ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán, vì ham muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài thì seõ beàn bæ, truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caên hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, cho neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Cuõng nhö y vaøo quaùn thôøi quaù khöù, maø y vaøo thôøi vò lai hoaëc hieän taïi, thieän hoaëc baát thieän hay voâ kyù, caùc thöù lieân heä ñeán caùc coõi Duïc, coõi Saéc, Voâ saéc, coù hoïc hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc, kieán ñaõ ñoaïn,

tu ñaõ ñoaïn, chaúng phaûi ñoaïn quaùn... Roäng noùi cuõng nhö theá. Laïi coù vò Bí-soâ ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng chòu quaùn xeùt. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng theå khoâng quaùn xeùt caùc phaùp thieän, ñuùng theo lyù thì ñoái vôùi caùc phaùp thieän ta phaûi an truï vaøo söï quaùn xeùt kyõ löôõng. Do ñoù ngöôøi naøy coù söùc quan saùt cao ñoä neân coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài thì luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ khôûi leân quaùn töôûng xaáu aùc. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân khôûi leân quaùn töôûng xaáu aùc, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø caùi quaùn töôûng xaáu aùc maø tu taäp caùi quaùn xeùt toát laønh. Do söùc quaùn cao ñoä naøy maø ngöôøi ñoù coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam- ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu xaáu aùc chaúng thieän, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán

caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín... cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi leân quaùn töôûng xaáu aùc cuøng ñi vôùi tham- saân - si. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân khôûi leân quaùn töôûng xaáu aùc cuøng ñi vôùi tham - saân - si, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø tham- saân - si cuøng ñi vôùi quaùn töôûng xaáu aùc maø tu taäp vieäc khoâng tham - saân - si cuøng ñi vôùi quaùn töôûng toát laønh. Do söùc quaùn cao ñoä naøy maø ngöôøi ñoù coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn muoán quyeát ñoaïn tröø heát taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi yù nieäm khoâng töø boû tham - saân - si vaø quaùn töôûng xaáu. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khoâng neân khôûi leân yù nieäm

khoâng lìa tham - saân - si vaø quaùn töôûng xaáu, ñuùng theo lyù thì ta phaûi ñoaïn tröø vieäc khoâng lìa boû tham - saân - si vaø quaùn töôûng xaáu maø tu taäp vieäc lìa boû tham - saân - si vaø quaùn töôûng toát laønh. Do söùc quaùn cao ñoä naøy maø ngöôøi ñoù coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát vì ñoaïn tröø heát taát caû caùc ñieàu xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán muoán caùc phaùp thieän ñaõ sinh thì seõ beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín... cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ ñoái vôùi caùc phaùp thieän luoân an truï trong quaùn xeùt. Ngöôøi naøy nghó: Ta ñaõ luoân quaùn xeùt kyõ löôõng caùc phaùp thieän, thaät laø raát ñuùng lyù. Do söùc quaùn cao ñoä ñoù maø ngöôøi aáy coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam- ma-ñòa roài lieàn vì quyeát ñoaïn tröø heát taát caû caùc phaùp aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh thì seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam ma ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi quaùn töôûng thieän. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay khôûi leân söï quaùn töôûng thieän nhö theá thaät laø raát ñuùng lyù. Do söùc quaùn cao ñoä ñoù neân ngöôøi aáy coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn

Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài thì quyeát yù ñoaïn tröø heát caùc phaùp aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh thì seõ luoân beàn bæ truï maõi... cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi vieäc khoâng tham, khoâng saân, khoâng si cuøng ñi vôùi söï quaùn töôûng thieän. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay ñaõ khôûi leân vieäc khoâng tham, khoâng saân, khoâng si cuøng ñi vôùi söï quaùn töôûng thieän thì thaät laø ñuùng lyù. Ngöôøi naøy do söùc quaùn cao ñoä aáy maø coù ñöôïc Tam- ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát yù ñoaïn tröø heát caùc phaùp xaáu aùc chaúng

thieän ñaõ sinh, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh thì seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam- ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Laïi coù vò Bí-soâ sinh khôûi yù nieäm töø boû tham - saân - si vaø noã löïc quaùn töôûng thieän. Ngöôøi naøy nghó: Ta nay ñaõ sinh khôûi yù nieäm töø boû tham - saân - si cuøng ñi vôùi söï quaùn töôûng thieän, thaät raát ñuùng lyù. Do söùc quaùn cao ñoä naøy neân ngöôøi aáy coù ñöôïc Tam-ma-ñòa. Ñoù goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu ñöôïc Quaùn Tam-ma-ñòa roài lieàn quyeát yù ñoaïn tröø heát taát caû caùc ñieàu xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh ra, neân khôûi loøng ham thích... Roäng noùi cho ñeán vì muoán khieán cho caùc phaùp thieän ñaõ sinh roài thì seõ luoân beàn bæ truï maõi..., cho ñeán giöõ gìn taâm. Ngöôøi naøy vì coù duïc hoaëc caàn, hoaëc tín..., cho ñeán hoaëc xaû, neân goïi laø Thaéng haïnh. Töùc laø Thaéng haïnh naøy cuøng vôùi Quaùn Tam-ma-ñòa ñaõ noùi tröôùc ñaây, goïi chung laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Taát caû caùc Quaùn Tam-ma-ñòa ñeàu töø quaùn naøy maø khôûi leân ñoù laø nôi tuï taäp cuûa quaùn, laø gioáng noøi cuûa quaùn, laø nôi sinh ra quaùn..., cho neân goïi laø Quaùn Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu thaàn tuùc. Vì sao boán thöù treân ñaây goïi laø thaàn tuùc? Nghóa laø coù thaàn thoâng bieán hoùa. Ñaõ coù, seõ coù vaø ñang coù taùnh thaàn thoâng bieán hoùa. Ñoù laø vieäc coù theå bieán moät thaønh nhieàu, hoaëc nhieàu thaønh moät, hoaëc aån hoaëc hieän. Chính caùi trí ta thaáy roõ ñöôïc caùc söï bieán hoùa naøy. Thí duï nhö thaân coù theå chui qua troùt loït khoâng chuùt trôû ngaïi naøo vôùi caùc thöù raát daøy vaø cöùng nhö töôøng gaïch vaùch ñaù v.v..., hoaëc bay vuùt leân hö khoâng, hoaëc chui saâu vaøo ñaát ñen, hoaëc hieän ra roài bieán maát moät caùch töï taïi voâ ngaïi. Coù khi ôû trong nöôùc, hoaëc chui vaøo nhöõng chaát cöùng nhö ñaát ñaù, hay ôû giöõa khoaûng khoâng. Coù khi laøm nöôùc chaûy ngöôïc laïi hoaëc ñoåi doøng. Luùc thì chui vaøo ñaát ngoài kieát giaø, coù luùc

vuùt leân hö khoâng bay löôïn nhö chim roài trôû veà maø khoâng chuùt trôû ngaïi gì. Ngay caû maët trôøi maët traêng to lôùn thaàn dieäu uy nghieâm röïc rôõ nhö theá, maø ñöa tay sôø naém nhö thöù ñoà chôi cuõng chaúng khoù khaên gì. Cho ñeán caû coõi trôøi Phaïm theá cuõng töï do dôøi ñoåi, thaät laø dieäu duïng khoù löôøng... Taát caû ñieàu ñoù goïi laø thaàn tuùc, nghóa laø do caùc söï bieán hoùa ñoù maø coá gaéng sieâng naêng tinh chuyeân luyeän taäp khoâng giaùn ñoaïn, cho ñeán luùc thaønh töïu ñöôïc chuû ñích hieäu quaû, thì coù theå bieán hoùa ñöôïc hoaëc nöông vaøo pheùp thaàn bieán ñoù..., neân goïi laø tuùc. Laïi coøn boán thöù ñònh ñaëc bieät naøy cuõng goïi laø thaàn, cuõng goïi laø

tuùc. Vì coù dieäu duïng thaät khoù löôøng, noù laøm choã nöông cho bao nhieâu coâng ñöùc cao quyù. Vaû laïi, boán thöù thaàn tuùc ñoù chính laø giaû laäp, noù tuøy theo danh ngoân tö töôûng maø noùi naêng, goïi laø thaàn tuùc. Phaät cuøng ñeä töû nhieàu hôn caùt soâng Haèng ñeàu cuøng ñaët ra teân goïi nhö theá. Vaû laïi boán thöù thaàn tuùc naøy, töùc laø Duïc, Caàu, Taâm, Quaùn ñaõ noùi tröôùc ñaây, laø boán thöù Tam-ma-ñòa Thaéng haïnh thaønh töïu neân goïi chung laø thaàn tuùc.

Phaåm 9: NIEÄM TRUÙ, Phaàn 1

Thuôû aáy, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm nguï taïi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä- ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Bí-soâ: Ta seõ noùi toùm taét cho caùc thaày bieát veà caùch tu haønh boán phaùp nieäm truï (thaân, thoï, taâm, phaùp). Nghóa laø nhö coù vò Bí-soâ ñoái vôùi beân trong thaân mình maø theo doõi quan saùt tìm hieåu vôùi ñuû caùc thöù sieâng naêng, bieát ñuùng, nghó nhôù ñuùng (chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm) vaø deïp boû döùt haún söï tham lam lo saàu ôû ñôøi. Vaø ñoái vôùi beân ngoaøi thaân xaùc, thì ngöôøi naøy cuõng theo doõi quan saùt tìm hieåu vôùi ñuû caû chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû tham saàu ôû ñôøi. Roài ngöôøi naøy theo doõi quan saùt tìm hieåu caû trong laãn ngoaøi cuûa thaân xaùc cuõng ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø lìa boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi. Ñoái vôùi trong vaø ngoaøi cuûa ba thöù Thoï - Phaùp - Taâm, roäng noùi ra cuõng theá. Vaø trong hieän taïi caùc vieäc tu taäp boán phaùp nieäm truï aáy ra sao thì ôû quaù khöù hay vò lai cuõng neân bieát ñeàu laø nhö theá. 1. Theá naøo laø truï theo doõi quan saùt tìm hieåu beân trong cuûa thaân mình vôùi ñaày ñuû caùc thöù sieâng naêng ñuùng, bieát ñuùng, nhôù nghó ñuùng vaø deïp boû moïi tham lam lo saàu ôû ñôøi? Beân trong thaân, töùc laø chính caùi thaân theå cuûa mình trong luùc noù ñang hieän soáng, ñang lieân tuïc hoaït ñoäng, nay ñaõ coù maø chöa maát. Ñoái vôùi beân trong thaân mình maø theo doõi quan saùt tìm hieåu... Nghóa laø coù vò Bí-soâ ñoái vôùi trong thaân mình, töø ñaàu ñeán chaân, tuøy theo töøng nôi, töøng cô quan boä phaän maø quan saùt suy tö tìm xeùt taát caû caùc thöù ñeàu laø nhôùp nhô, khoâng coù caùi gì saïch caû. Nhö trong thaân thì goàm coù: Toùc, loâng, raêng, moùng, caùu gheùt, da thòt, gaân, maïch maùu, xöông tuûy, xöông ñuøi (daøi), thaän, tim, phoåi, gan, maät,

ruoät, daï daøy, môõ loûng, oùc

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 415

naõo, maøng nhaày, maùu muû, môõ buïng, nöôùc maét, moà hoâi, nöôùc muõi, nöôùc mieáng, hai taïng soáng vaø chín, phaân nöôùc tieåu. Trong khi suy nghó caùc thöù nhô baån nhö theá..., thì ñoái vôùi phaùp seõ ra söùc nhaän bieát tuyeån choïn kyõ löôõng, tuyeån choïn cuøng cöïc, hieåu roõ, hieåu taát caû, hieåu gaàn. Thoâng hieåu saùng suoát, thaåm xeùt tinh töôøng, thoâng minh saùng suoát, Tyø-baùt-xaù- na. Ñoù laø theo doõi quan saùt trong thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï. Ñeå thaønh töïu söï quan saùt naøy thì luoân quan saùt trong hieän taïi, hoaëc khaép moïi luùc, moïi nôi ñeàu thöïc hieän caùc quan saùt naøy vaø phaûi bieát tuøy tröôøng hôïp hoaøn caûnh maø thích nghi quan saùt, neân goïi laø Truï. Ngöôøi quan saùt naøy laïi gioûi phaùt khôûi taùnh sieâng naêng caàn maãn vôùi söùc maïnh meõ, haêng haùi toät ñoä khoù ai ngaên caûn, coá gaéng maõi khoâng thoâi. Vaø trong söï sieâng naêng naøy laïi theâm lanh lôïi nhanh nheïn thaùo vaùc..., neân goïi laø chaùnh caàn ñaày ñuû. Ngöôøi quan saùt naøy gioûi saùng suoát tuyeån choïn caùc phaùp cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na, laïi thöôøng khôûi caùc trí tueä saùng suoát ñaëc bieät vaø caøng ngaøy caøng trôû neân saùng suoát cao ñoä, toät baäc, veïn toaøn cuøng cöïc! Ñoù goïi laø chaùnh tri ñaày ñuû. Ngöôøi quan saùt naøy ñaày ñuû caùc nieäm nghó nhôù, nghó nhôù theo, nghó nhôù chuyeân bieät, nghó nhôù caùc vieäc ñaõ qua, khoâng heà queân maát, laàm laãn, sai soùt..., coù tính chaát khoâng queân maát, vaø taâm saùng suoát ghi nhôù laâu, neân goïi laø chaùnh nieäm ñaày ñuû. Tham, nghóa laø ñoái vôùi caùc caûnh duïc coù moïi thöù tham, cuøng tham, roài caàm naém, caát giöõ, chaáp chaët, yeâu meán, meâ maån, ñaém say ham thích toät ñoä. Luoân mong caàu raøng buoäc noäi taâm, ñam meâ tuï taäp bao nhieâu khoå, caùc chuûng loaïi tham, söï sinh ra tham..., goïi chung laø tham lam. Khi tieáp xuùc nhaän ñöôïc caùc caûm giaùc lo buoàn, khôûi leân buoàn lo, caùc caûm giaùc khoâng töï nhieân bình thöôøng maø bò lo buoàn aûnh höôûng. Goïi chung laø lo saàu. Ngöôøi quan saùt naøy khi tu phaùp quaùn töôûng naøy, neân ñoái vôùi hai thöù tham vaø aùi cuûa cuoäc ñôøi maø gioûi ñoaïn tröø, bieát khaép, xa lìa vaø xa lìa cuøng cöïc, ñieàu phuïc vaø ñieàu phuïc cuøng cöïc, dieät tröø cho heát saïch, neân goïi laø deïp boû moïi tham lam lo saàu ôû ñôøi. Laïi coù vò Bí-soâ ñoái vôùi thaân mình maø suy tö quan saùt thaáy roõ caùc lónh vöïc khaùc nhau. Nghóa laø trong thaân xaùc naøy chæ goàm caùc thöù nhö ñaát, nöôùc, löûa, gioù, khoâng vaø thöùc. Khi suy tö veà töôùng cuûa caùc lónh vöïc nhö theá, maø khôûi leân söï tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø theo doõi quan saùt noäi thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï vaøo ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû moïi thöù saàu lo ôû

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 416

ñôøi..., ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ ñoái vôùi thaân mình (noäi thaân) maø suy tö quan saùt thaáy coù nhieàu thöù hoaïn naïn laàm loãi. Nghóa laø trong thaân naøy ñuû caùc thöù beänh, laø ung nhoït gheû lôû, laø veát thöông ñau cuûa teân ñoäc. Noù laø voâ thöôøng, khoå, khoâng, phi ngaõ (voâ ngaõ), noù luoân chuyeån

ñoäng khoâng ngöøng, meät moûi raõ rôøi, gaày yeáu... Noù laø phaùp maát maùt hö hoaïi voâ cuøng nhanh choùng khoâng heà döøng, noù luoân hö hao raõ ruïc khoâng thöôøng coøn, khoâng theå baûo ña tin töôûng ñöôïc, noù laø phaùp luoân dôøi ñoåi hö hoaïi... Khi suy tö caùc hoaïn naïn cuûa thaân nhö theá, thì ñoái vôùi phaùp neân khôûi leân söï tuyeån choïn chaáp nhaän..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø theo doõi quan saùt noäi thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû vôùi chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû moïi thöù saàu lo ôû theá gian, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Theá naøo laø truï theo doõi quan saùt tìm hieåu beân ngoaøi thaân, vôùi ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû moïi tham lam lo saàu ôû ñôøi? Ngoaøi thaân, töùc laø thaân mình ñang tieáp noái soáng trong hieän taïi, caùi chöa ñöôïc maø ñaõ maát vaø heát thaûy thaân töôùng cuûa loaøi höõu tình khaùc, mình ôû beân ngoaøi maø theo doõi quan saùt tìm hieåu. Nghóa laø coù thaày Bí-soâ ñoái vôùi noäi thaân cuûa ngöôøi khaùc, töø ñaàu ñeán chaân tuøy theo moïi choã maø suy tö quan saùt tìm hieåu caùc thöù ñaày nhô baån khoâng saïch. Nghóa laø trong thaân naøy chæ coù caùc thöù toùc, loâng, raêng, moùng... Roäng noùi cho ñeán ñi tieâu ñi tieåu..., khi suy tö nghó ñeán caùc vaät nhôùp nhô nhö theá, thì khôûi leân söï tuyeån choïn kyõ löôõng cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt ngoaøi thaân. Cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû vôùi caùc chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc thöù tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ, ñoái vôùi noäi thaân ngöôøi khaùc maø tö duy quan saùt tìm hieåu caùc lónh vöïc khaùc nhau. Nghóa laø trong thaân ta chæ coù caùc thöù laø ñaát, nöôùc, löûa, gioù, khoâng vaø thöùc. Khi tö duy quaùn xeùt töôùng traïng cuûa caùc lónh vöïc nhö theá thì khôûi leân söï tuyeån choïn caùc phaùp..., cho ñeán Tyø- baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt ngoaïi thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû theá gian, nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ, ñoái vôùi noäi thaân ngöôøi khaùc maø suy tö quan saùt tìm hieåu veà caùc hoaïn naïn loãi laàm... Nghóa laø caùi thaân kia noù nhö caùc thöù beänh, caùc ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán laø phaùp bieán dôøi hö naùt... Khi suy tö quan xeùt veà caùc hoaïn naïn cuûa thaân thì khôûi leân söï tuyeån choïn caùc phaùp kyõ löôõng cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt ngoaïi

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 417

thaân (thaân ngöôøi khaùc). Cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Theá naøo laø ñoái vôùi trong vaø ngoaøi thaân maø theo doõi quan saùt tìm hieåu vôùi ñaày ñuûû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû moïi tham lam lo saàu ôû ñôøi? Beân trong thaân (noäi thaân), töùc laø thaân cuûa mình hieän ñang coøn soáng ñang tieáp noái hoaït ñoäng. Beân ngoaøi thaân (ngoaïi thaân), cuõng laø thaân cuûa mình ñang hieän soáng, tieáp noái hoaït ñoäng hay chöa coù maø ñaõ maát, vaø heát thaûy thaân töôùng cuûa caùc loaøi höõu tình khaùc, hôïp chung hai thöù maø goïi laø trong vaø ngoaøi thaân. Ñoái vôùi

trong vaø ngoaøi thaân maø theo doõi quan saùt tìm xeùt, thì nhö coù vò Bí-soâ hôïp caû thaân mình vaø thaân ngöôøi khaùc thaønh moät nhoùm nhö nhau roài töø ñaàu ñeán chaân, tuøy theo töøng cô quan boä phaän maø suy tö quan saùt tìm xeùt thaáy roõ caùc thöù ñeàu laø nhô baån. Nghóa laø caùi thaân naøy chæ coù caùc thöù toùc loâng raêng moùng... Roäng noùi cho ñeán ñi tieâu ñi tieåu, khi suy tö tìm hieåu caùc töôùng nhô baån nhö theá thì ñoái vôùi caùc phaùp maø tuyeån choïn nhaän thöùc kyõ caøng, cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm xeùt trong vaø ngoaøi thaân. Cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc thöù tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ hôïp caû thaân cuûa mình vaø cuûa ngöôøi khaùc thaønh moät nhoùm roài suy tö quan saùt tìm xeùt caùc lónh vöïc sai khaùc. Nghóa laø thaân naøy chæ goàm coù caùc thöù nhö ñaát, nöôùc, löûa, gioù, khoâng vaø thöùc. Khi suy nghó cuûa caùc lónh vöïc nhö theá thì lieàn khôûi caùc phaùp tuyeån choïn kyõ löôõng..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñaáy laø söï theo doõi quan saùt tìm xeùt trong vaø ngoaøi thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truï ñaày ñuû vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ hôïp caû thaân mình vaø cuûa ngöôøi khaùc thaønh moät nhoùm roài suy tìm quaùn xeùt caùc thöù hoaïn naïn loãi laàm. Nghóa laø caùi thaân naøy nhö caùc thöù beänh, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø phaùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy tö tìm hieåu caùc thöù hoaïn naïn cuûa thaân nhö theá, thì lieàn khôûi tuyeån choïn... Roäng noùi cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø söï theo doõi quan saùt tìm xeùt trong vaø ngoaøi thaân, cuõng goïi laø Thaân nieäm truï, truïï ñaày ñuû vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö ñaõ noùi tröôùc ñaây.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 418

2. Theá naøo laø ñoái vôùi thoï beân trong maø truï vaøo vieäc theo doõi quan saùt tìm xeùt, vôùi ñaày ñuûû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam saàu lo ôû ñôøi? Thoï beân trong laø söï thoï nhaän caûm xuùc cuûa mình hieän ñang tieáp noái hoaït ñoäng hay ñaõ coù maø khoâng maát. Ñoái vôùi thoï beân trong naøy maø theo doõi quan saùt tìm xeùt. Ví nhö coù vò Bí-soâ ñoái vôùi thoï naøy theo doõi quan saùt tìm xeùt caùc töôùng quaû thoï (caûm xuùc ñoù). Nhö khi nhaän ñöôïc xuùc vui, thì bieát ñuùng laø ta ñang coù caûm xuùc vui. Khi coù caûm xuùc khoå thì bieát ñuùng laø ta ñang coù caûm xuùc khoå. Khi coù caûm xuùc khoâng vui khoâng khoå thì bieát ñuùng laø ta ñang coù caûm xuùc khoâng vui, khoâng khoå. Khi coù caûm xuùc vui thì ta bieát ñuùng laø thaân ñang coù caûm xuùc vui, khi khoå thì bieát laø khoå, khi khoâng khoå khoâng vui thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui. Khi taâm coù caûm xuùc vui thì ta bieát ñuùng laø taâm ñang coù caûm xuùc vui, khi khoå thì bieát laø khoå, khi khoâng khoå khoâng vui thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui. Khi nhaän ñöôïc caûm xuùc coù vò vui thì ta bieát ñuùng laø caûm xuùc coù vò vui, khi caûm xuùc coù vò khoå thì ta bieát ñuùng laø caûm xuùc coù vò khoå, khi khoâng vui khoâng khoå thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui... Khi nhaän ñöôïc caûm xuùc khoâng coù vò vui thì ta bieát ñuùng laø caûm xuùc khoâng coù vò

vui, khi caûm xuùc khoâng coù vò khoå thì bieát ñuùng laø caûm xuùc khoâng coù vò khoå, khi khoâng khoå khoâng vui thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui. Khi nhaän ñöôïc ñam meâ döïa vaøo caûm xuùc vui thì ta bieát ñuùng laø ñöôïc ñam meâ döïa vaøo caûm xuùc vui. Khi khoå thì bieát laø khoå. Khi khoâng khoå khoâng vui thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui. Khi nhaän ñöôïc caûm xuùc vui veà xuaát ly thì ta bieát ñuùng laø caûm xuùc vui veà xuaát ly, coù caûm xuùc khoå veà xuaát ly thì bieát laø caûm xuùc khoå veà xuaát ly, khi khoâng khoå khoâng vui thì bieát laø khoâng khoå khoâng vui. Khi suy tö tìm xeùt caùc töôùng cuûa caûm xuùc thì khôûi leân ñoái vôùi phaùp, caùch thöùc tuyeån choïn, cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø söï theo doõi quan saùt tìm hieåu caùc caûm xuùc beân trong, cuõng goïi laø Thoï nieäm truï. Khi thaønh töïu vieäc quan saùt naøy thì hieän ñang laøm, tuøy theo maø laøm..., cho ñeán hieåu roõ vieäc laøm..., neân goïi laø Truï. Ngöôøi quan saùt naøy, hay khôûi leân söï sieâng naêng chuyeân caàn..., cho ñeán coøn raát lanh lôïi nhanh nheïn thaùo vaùc..., neân goïi laø ñaày ñuû chaùnh caàn. Ngöôøi quan saùt naøy, hay khôûi leân ñoái vôùi phaùp tuyeån choïn..., cho ñeán veïn toaøn, veïn toaøn cuøng cöïc, neân goïi laø ñaày ñuû chaùnh tri.

Ngöôøi quan saùt naøy nhôù nghó ñaày ñuû, nghó nhôù theo..., cho ñeán coù tính chaát cuûa taâm saùng suoát ghi nhôù laâu, neân goïi laø ñaày ñuû chaùnh nieäm. Ñoái vôùi caùc caûnh duïc laø caùc thöù tham ñeàu tham..., cho ñeán chuûng loaïi tham, choã sinh ra tham. Goïi chung laø tham lam. Söï tieáp xuùc coù caûm giaùc lo saàu, khôûi leân söï lo buoàn, coù caûm giaùc khoâng bình thöôøng töï nhieân maø bò lo buoàn aûnh höôûng..., goïi chung laø saàu. Ngöôøi quan saùt naøy khi tu phaùp quaùn töôûng naøy neân ñoái vôùi hai thöù tham vaø aùi cuûa cuoäc ñôøi maø gioûi ñoaïn tröø bieát khaép..., cho ñeán dieät tröø cho thaät heát saïch, neân goïi laø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi. Laïi coù vò Bí-soâ, ñoái vôùi caùc caûm xuùc beân trong maø suy tö quan saùt tìm xeùt thì thaáy coù nhieàu hoaïn naïn loãi laàm, nghóa laø caùc caûm xuùc naøy hoaøn toaøn nhö caùc thöù beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø phaùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy tö veà caùc tai hoïa cuûa caûm xuùc nhö theá, thì khôûi leân caùc caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø theo doõi quan saùt tìm hieåu veà caûm xuùc. Cuõng goïi laø Thoï nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû tham lam lo saàu ôû ñôøi, ñeàu nhö noùi tröôùc ñaây. Theá naøo laø ñoái vôùi thoï beân ngoaøi? Laø theo doõi quan saùt tìm hieåu ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam saàu lo ôû ñôøi? Thoï beân ngoaøi, laø caûm xuùc cuûa mình hieän ñang hoaït ñoäng hay chöa ñöôïc maø ñaõ maát, vaø caûm xuùc cuûa heát thaûy caùc höõu tình khaùc (cuûa ngöôøi khaùc). Ñoái vôùi beân ngoaøi maø theo doõi quan saùt tìm xeùt. Nghóa laø nhö coù vò Bí-soâ ñoái vôùi caûm xuùc beân ngoaøi cuûa ngöôøi khaùc maø suy tö quan saùt tìm xeùt caùc töôùng. Khi coù (nhaän ñöôïc) caûm xuùc vui thì bieát ñuùng laø caûm xuùc vui, khi coù caûm xuùc khoå thì bieát ñuùng laø caûm xuùc khoå. Khi coù caûm xuùc khoâng khoå khoâng vui thì bieát ñuùng laø caûm xuùc khoâng khoå khoâng vui...

Roäng noùi cho ñeán khi coù caûm xuùc vui veà xuaát ly thì bieát ñuùng laø veà xuaát ly, khoå thì bieát ñuùng laø khoå, khoâng khoå khoâng vui thì bieát ñuùng laø khoâng khoå khoâng vui. Khi suy tö tìm hieåu caùc töôùng cuûa caùc caûm xuùc beân ngoaøi nhö theá, thì khôûi leân caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt- xaù-na. Ñoù goïi laø söï theo doõi quan saùt tìm hieåu caùc caûm xuùc beân ngoaøi. Cuõng goïi laø Thoï nieäm truï, truï ñaày ñuû ñoái vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ theo doõi quan saùt tìm xeùt caùc caûm xuùc beân ngoaøi thaáy noù coù nhieàu tai naïn loãi laàm. Nghóa laø caùc caûm xuùc ñoù nhö caùc thöù

beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø phaùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy tö veà caùc tai hoïa cuûa caùc caûm xuùc thì khôûi leân caùc caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø theo doõi quan saùt tìm hieåu caûm giaùc beân ngoaøi, cuõng goïi laø Thoï nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc thöù tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Theá naøo laø ñoái vôùi caùc caûm xuùc beân trong vaø beân ngoaøi maø theo doõi quan saùt tìm hieåu vôùi ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû tham lam saàu lo ôû ñôøi? Caûm xuùc beân trong, töùc laø caûm xuùc cuûa mình ñang coøn tieáp noái hoaït ñoäng, hay ñaõ coù maø chöa maát. Caûm xuùc beân ngoaøi, töùc laø caûm xuùc cuûa mình ñang coøn tieáp noái hoaït ñoäng, hay chöa coù maø ñaõ maát, vaø caûm xuùc cuûa caùc loaøi höõu tình khaùc (cuûa ngöôøi khaùc). Hôïp hai thöù laïi noùi laø caûm xuùc beân trong vaø beân ngoaøi. Ñoái vôùi caûm xuùc beân trong vaø beân ngoaøi maø theo doõi quan saùt tìm xeùt. Nghóa laø nhö coù vò Bí-soâ hôïp caû caûm xuùc cuûa mình vaø cuûa ngöôøi khaùc laøm thaønh moät nhoùm roài suy tö quan saùt tìm xeùt töôùng traïng cuûa caùc caûm xuùc cuûa mình vaø ngöôøi khaùc. Khi coù caûm xuùc vui thì bieát ñuùng laø coù caûm xuùc vui, khi coù caûm xuùc khoå thì bieát ñuùng laø coù caûm xuùc khoå. Khi coù caûm xuùc khoâng khoå khoâng vui thì bieát ñuùng laø coù caûm xuùc khoâng khoå khoâng vui... Roäng noùi cho ñeán khi coù caûm xuùc vui veà xuaát ly thì bieát ñuùng laø coù caûm xuùc vui veà xuaát ly, caûm xuùc khoå thì bieát ñuùng laø caûm xuùc khoå, caûm xuùc khoâng khoå khoâng vui thì bieát ñuùng laø khoâng khoå khoâng vui veà xuaát ly. Khi suy tö tìm hieåu veà töôùng cuûa caùc thöù caûm xuùc nhö theá thì coù nhöõng caùch tuyeån choïn raát kyõ löôõng..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt caùc caûm xuùc beân trong vaø beân ngoaøi. Cuõng goïi laø Thoï nieäm truï, truï ñaày ñuû vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ hôïp caû caùc caûm xuùc cuûa mình vaø cuûa ngöôøi khaùc laøm thaønh moät nhoùm roài tö duy quan saùt tìm xeùt caùc tai hoïa laàm loãi cuûa caùc caûm xuùc, nghóa laø caùc caûm xuùc naøy nhö caùc thöù beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø phaùp dôøi ñoåi hö naùt. Khi suy nghó veà tai hoïa cuûa caùc caûm xuùc thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø söï theo doõi quan saùt tìm xeùt

caùc caûm giaùc beân trong vaø beân ngoaøi, cuõng goïi laø Thoï nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc thöù tham lam lo saàu

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 421

ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi roõ. 3. Theá naøo laø ñoái vôùi noäi taâm maø theo doõi quan saùt tìm hieåu vaø truï ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø töø boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi? Noäi taâm laø taâm cuûa mình ñang tieáp noái hoaït ñoäng, hay ñaõ ñöôïc maø khoâng maát. Ñoái vôùi noäi taâm naøy maø theo doõi quan saùt tìm hieåu, töùc laø nhö coù vò Bí-soâ ñoái vôùi noäi taâm maø theo doõi suy tö quan saùt xeùt tìm veà caùc töôùng cuûa noäi taâm. Neáu nhö ôû trong taâm coù tham thì bieát ñuùng laø taâm coù tham. Neáu ôû trong taâm lìa boû tham thì bieát ñuùng laø noäi taâm lìa boû tham. Neáu trong noäi taâm coù giaän hôøn thì bieát ñuùng nhö thaät laø ôû noäi taâm lìa boû giaän hôøn. Neáu ôû noäi taâm coù si vaø lìa boû si thì cuõng nhö theá. Vaø neáu ôû noäi taâm coù tuï taäp thì bieát laø coù tuï taäp, coù phaân taùn thì bieát laø coù phaân taùn, coù chìm ñaém (traàm) thì bieát laø coù chìm ñaém, coù khuyeán khích thì bieát laø coù khuyeán khích, coù tieåu taâm thì bieát laø tieåu taâm, coù loøng roäng môû thì bieát laø coù loøng roäng môû, coù lay ñoäng thì bieát laø coù lay ñoäng, khoâng lay ñoäng thì bieát laø khoâng lay ñoäng, chaúng saïch thì bieát laø chaúng saïch, saïch thì bieát laø saïch, khoâng ñònh thì bieát laø khoâng ñònh, ñònh bieát laø ñònh, khoâng tu bieát laø khoâng tu, tu bieát laø tu, khoâng giaûi thoaùt bieát laø khoâng giaûi thoaùt, giaûi thoaùt bieát laø giaûi thoaùt... Khi suy tö quan saùt tìm bieát caùc töôùng cuûa noäi taâm nhö theá, thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn kyõ löôõng..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm hieåu noäi taâm. Cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, ñeå thaønh töïu phaùp quaùn töôûng naøy thì hieän ñang laøm vaø laøm theo theá maõi..., cho ñeán hieåu roõ vieäc laøm neân noùi laø truï. Ngöôøi quan saùt naøy thöôøng phaùt khôûi sieâng naêng chuyeân caàn..., cho ñeán coù lanh lôïi, nhanh choùng thaùo vaùc, neân goïi laø chaùnh caàn ñaày ñuû. Ngöôøi quan saùt naøy thöôøng coù nhöõng caùch tuyeån choïn cho ñeán toaøn veïn, toaøn veïn cuøng cöïc, neân goïi laø chaùnh tri ñaày ñuû. Ngöôøi quan saùt naøy nghó nhôù ñaày ñuû, nghó nhôù theo..., cho ñeán coù tính chaát cuûa taâm saùng suoát, ghi nhôù laâu, neân goïi laø chaùnh nieäm ñaày ñuû. Ñoái vôùi caùc caûnh duïc thì caùc tham naøo cuõng ñeàu tham caû..., cho ñeán chuûng loaïi cuûa tham, thöù gì sinh ra tham ñeàu goïi chung laø tham lam. Nhöõng tieáp xuùc coù caûm giaùc lo buoàn thì khôûi leân söï buoàn lo, coù caûm xuùc khoâng töï nhieân bình thöôøng bò aûnh höôûng cuûa lo saàu..., goïi

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 5 422

chung laø raàu lo. Ngöôøi quan saùt naøy khi tu phaùp quaùn töôûng ñoù thì ñoái vôùi hai thöù tham vaø aùi cuûa cuoäc ñôøi, laïi gioûi ñoaïn döùt vaø bieát khaép..., cho ñeán phaûi dieät tröø heát saïch. Theá neân goïi laø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi. Laïi coù vò Bí-soâ ôû trong caùc taâm maø suy nghó quan saùt xeùt thaáy coù

nhieàu tai hoïa loãi laàm. Nghóa laø taâm naøy nhö caùc thöù beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø pheùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy nghó veà caùc tai hoïa cuûa taâm nhö theá thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn... cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø söï theo doõi quan saùt tìm hieåu noäi taâm. Cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaây ñaõ noùi. Theá naøo laø ñoái vôùi beân ngoaøi taâm maø quan saùt tìm hieåu vôùi söï ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø töø boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi. Beân ngoaøi cuûa taâm, töùc laø taâm cuûa mình ñang tieáp noái hoaït ñoäng, hoaëc chöa ñöôïc maø ñaõ maát, vaø heát thaûy taâm cuûa nhöõng loaøi höõu tình (cuûa ngöôøi khaùc). Ñoái vôùi beân ngoaøi taâm maø theo doõi quan saùt tìm hieåu, thì nhö coù vò Bí-soâ ñoái vôùi ngöôøi khaùc maø theo doõi quan saùt suy tö tìm xeùt caùc töôùng cuûa taâm beân ngoaøi. Neáu taâm beân ngoaøi (hay taâm cuûa ngöôøi khaùc) coù tham thì bieát ñuùng laø taâm beân ngoaøi ñoù coù tham... Roäng noùi cho ñeán neáu taâm beân ngoaøi giaûi thoaùt thì bieát ñuùng laø taâm beân ngoaøi ñoù giaûi thoaùt. Khi suy nghó tìm xeùt caùc töôùng cuûa taâm beân ngoaøi nhö theá, thì lieàn khôûi leân nhöõng caùch tuyeån choïn kyõ löôõng..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm hieåu taâm beân ngoaøi, cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, truï ñaày ñuû vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ ñoái vôùi beân ngoaøi cuûa taâm (taâm ngöôøi khaùc) maø quan saùt suy tö tìm xeùt veà caùc tai hoïa loãi laàm. Nghóa laø taâm naøy nhö caùc thöù beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø pheùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy tö tìm xeùt caùc tai hoïa cuûa taâm nhö theá, thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm hieåu taâm beân ngoaøi noäi taâm. Cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, truï ñaày ñuû caùc thöù, chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, cuõng nhö ñaõ noùi tröôùc. Theá naøo laø caû beân ngoaøi vaø beân trong taâm maø theo doõi quan saùt tìm hieåu vôùi ñaày ñuû caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø töø boû

caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi? Taâm beân trong, töùc laø taâm cuûa mình, noù hieän ñang coøn tieáp noái hoaït ñoäng, hay ñaõ ñöôïc maø khoâng maát. Taâm beân ngoaøi, töùc laø taâm cuûa mình hieän ñang tieáp noái hoaït ñoäng maø chöa ñöôïc thì ñaõ maát, vaø caùc taâm cuûa loaøi höõu tình khaùc, cuûa ngöôøi khaùc, hôïp hai thöù ñoù laïi, goïi chung laø taâm beân ngoaøi vaø beân trong. Ñoái vôùi taâm beân ngoaøi vaø beân trong maø theo doõi quan saùt tìm xeùt thì nhö coù vò Bí- soâ hôïp caû taâm cuûa mình vaø cuûa ngöôøi khaùc laøm thaønh moät nhoùm roài theo doõi suy tö quan saùt tìm xeùt caùc töôùng cuûa taâm mình vaø cuûa ngöôøi khaùc. Neáu nhö taâm coù tham thì bieát ñuùng laø taâm coù tham... Roäng noùi cho ñeán taâm giaûi thoaùt thì bieát coù giaûi thoaùt. Khi suy tö tìm xeùt caùc töôùng cuûa taâm, thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn kyõ löôõng... cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm xeùt taâm beân trong vaø beân ngoaøi, cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, truï

ñaày ñuû vôùi caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ hôïp caû taâm mình vaø taâm ngöôøi khaùc laøm thaønh moät nhoùm roài tö duy quan saùt tìm xeùt thaáy coù nhieàu tai hoïa loãi laàm. Nghóa laø caùi taâm ñoù nhö caùc thöù beänh hoaïn, caùc thöù ung nhoït gheû lôû... Roäng noùi cho ñeán noù laø pheùp bieán dôøi hö naùt. Khi suy xeùt taâm laø tai hoïa loãi laàm nhö theá, thì lieàn coù nhöõng caùch tuyeån choïn..., cho ñeán Tyø-baùt- xaù-na. Ñoù laø theo doõi quan saùt tìm hieåu taâm beân trong vaø beân ngoaøi. Cuõng goïi laø Taâm nieäm truï, truï ñaày ñuû vaøo caùc thöù chaùnh caàn, chaùnh tri, chaùnh nieäm vaø deïp boû caùc tham lam lo saàu ôû ñôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.